

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară
5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Una zic și alta fac.

Trăim timpuri grele.

Nu numai că forța întocmită, cu întreagă mașinăria sa uriașă, e în contra noastră și caută să ne strivească la păreți, dar și însuși aerul e umplut, tot de aceia, cari mănuesc mașinăria, de o duhoare și miasme aducătoare de moarte.

Înțelegem lupta pentru existență în vieța singuraticilor indivizi sau a popoarelor și știm și aceea, că nu se poartă totdeauna cu arme cinstite; dar în lupta aceasta se petrec une-ori scene, cari, după-cum e firea privitorului, îi alungă tot sângele la creeri, sau îi produc indignare și greață.

Concetățenii nostri unguri s'au dat unei beții morale, din cauza căreia și noi suferim și pierdem, probabil foarte mult, dar ei de sigur vor perde și mai mult, dacă nu chiar totul.

Aceia, cari otrăvesc pe la sate singuratici oameni cu beutură falsificată, nu ved nici un motiv, pentru care să nu facă același lucru și cu popoare întregi. Și ca întreprinzători dibaci au deschis o cărcimă politică.

Aici îmbată și întărită pe cel mai hărățagos să sară cu bătaia asupra celorlalți și să le ia ce au la ei. Pentru-ca să-i rămână lui? Nu. Ci pentru-ca să-i rămână cărcimarului, care-l va ști ameți și aduce apoi într'o astfel de stare, încât fără nici o primejdie să-l poată jăfui de ce el a luat dela ceialalți și de tot ce a avut el.

Dar mai nainte de a săvârși această cinstită muncă, face în ușa cărcimei cu clientul seu și câteva producțiuni: protestări de lealitate și alipire la tron, cavalerism și iubire nespūsă pentru libertate și dreptate.

În zilele acestea ni-a fost dat să vedem o astfel de producțiune.

Nu numai că invinovățesc pe Austriaci și în special pe Vienezi, de lipsă de respect și iubire față de tron, că nu au arătat destulă jale și nu au dat onorurile cuvenite cu ocaziunea înmormântării Impărătesei-Regine Elisabeta, ci cer ca ea să fie înmormântată între ei, sau cel puțin să li-se dea spre păstrare inima ei. Căci, zic ei, numai ei au iubit-o în viață și o iubesc și după moarte, și ea numai pe ei i-a iubit.

Și în același timp se prepară cu un proiect de lege pentru eternizarea memoriei ei.

Știm că Ungurii sunt laudăroși și că le place să bată cu pumnul în pept, dar aceste reclame atât de americane le deschid ochii celor mai naivi oameni și-i fac să vază că acesta e un rol instruat de cărcimar, până și frasele sunt

suflate de el. Căci știm din trecut cu toții cât ține la Unguri dragostea față de membrii Casei domnitoare.

Această scenă din lupta pentru existență a Ovriului, îl descrie cum nu se poate mai bine atât pe el cât și pe Ungur.

Și fiindcă ridicolul acestei scene, de altfel puțin stricătioasă pentru noi, e prea bătător la ochi, ca să nu poată fi înțeles de ori-cine o privește, ne mulțumim să amintim numai de ea, fără să insistăm mult asupra ei.

Pe noi ne interesează mai mult alte isprăvuri ale aceleiași companii, cele-ce le săvârșesc, conștiu și inconștiu, contra noastră. De acestea ne vom ocupa într'un număr viitor al foii noastre.

Situația politică. În amândouă părțile monarhiei, domnește o situațiune gravă. La o înțelegere deplină asupra pactului economic nu s'a putut ajunge până acum nici în dieta ungară, nici în Reichsrathul austriac. Din această cauză Bánffy a aminat desbaterile dietei pe 7 a l. c., ca să vadă ce colori vor lua mai întâiu lucrurile în Reichsrathul din Viena.

Numai cât din această aminare, nu credem că va trage nici un folos, fiindă nici dincolo nu merg lucrurile așa, ca să se poată zări barem o rază de speranță pentru Bánffy, deoare-ce aproape toate grupurile s'au sculat nu numai contra ministerului Thun, ci și contra pactului.

Elle doresc ca pactul ori să fie pact bun, ori, la din contră, mai bine nici un pact.

Ministrul de finanțe Kaizl stăruie ca cuota Austriei să scadă, car' a ungariei să se ridice.

Că se va putea ajunge la o înțelegere asupra pactului între cele două guverne, care se mulțumesc și pe Austriaci și pe Maghiari, e aproape de necrezut, judecând stările de lucruri prin cari trece dieta maghiară și Reichsrathul austriac.

Afacerea gimnasului din Brașov.

Intr'o notiță din Nrul 18 al „Revistei Orăștiei” din a. c., am făcut și noi cunoscut cetitorilor nostri, că gimnasiul român din Brașov se află în primejdia de a pune guvernul unguresc mâna pe el, și aceasta din cauză, că s'ar susține din subvențiuni ce Eforia școalelor le primește din România. Și este știut că școalele noastre confesionale sunt oprite prin lege a primi pentru susținerea lor vr'un ajutor oare-care din țeară străină. Aici e guvernul unguresc, să se adreseze lui cine are lipsă de vr'un ajutor și el îi va da. Numai cât a primi ajutor dela guvern e una cu a te maghiarisa, legându-ți-se astfel mâinile și picioarele. Adevărat că gimnasiul român a primit oare-care sumă de bani din România, prin protopopul Voinea, aceasta nu e însă subvenție, ci o datorie contractată a statului român, față de biserica Sfântului Nicolae, pe care a primit-o regulat dela 1860 încoace.

Multe s'au scris în această chestie, atât în toile de-aici, cât și în cele de dincolo, fără însă a se face vr'o lumină în cauză. Toate scrisele foilor se mărgineau la atâta, că se făceau unii pe alții trădători, și îndeosebi înviniuau de tradare pe prim-ministrul României, dl Dimitrie A. Sturdza.

»Drapelul» din București, ocupându-se în nrul seu de Mercuri earăși de această chestie, scrie într'o notiță a sa și următoarele:

»Aflăm că dl Dimitrie Sturdza a procurat tot materialul necerar, unui funcționar al Academiei-Române, pe care l-a însărcinat să facă o broșură sub supraveghierea d-sale, în chestia rentei școalei din Brașov.

»In această broșură se zice, că dl Sturdza va face pe larg întregul istoric al acestei chestiuni și al rolului care l-a avut d-sa în diferite împregiurări în această prea complicată și nenorocită chestiune.

La acestea adaugem și noi din partea noastră, că e timpul suprem, ca să se facă lumină în această chestie dela locurile competente, deoare-ce e cu mult mai arzătoare, ca decât să se discute atâta în public asupra ei, fără a se ajunge la ceva ce ne-ar putea duce, ci din contră se periclitează și mai mult existența acelu gimnasiu.

Lupta Bucovenenilor.

Soartea așa a voit, ca nu toți Românii să fie grupați într'un singur stat.

O bună și au neînsemnată parte a neamului românesc a fost ursită ca să-și ducă traiul vieții prin văile Balcanului și să slujască drept zid de apărare legii creștinești și în timpul din urmă și limbii românești.

O altă parte a neamului a ajuns să fie pusă sub ocărmuirea unui popor pripășit aici de pe stepele Asiei. Alții din razeși neatrănători ce au fost au ajuns sub ocărmuirea Rușilor și ca nenorocirea națională să fie deplină, o parte a românimii a fost sfâșiată dela sinul Moldovei și silită ca restimp îndelungat să se lupte cu germanismul și cu slavismul.

Nu în urma nedestoiniciei neamului românesc am ajuns acolo, unde am ajuns. Ne-au răslățit fiindcă pământul în care ne-am născut și pe care au viețuit moșii nostri a fost o bună și sațioasă bucată, după care toate puterile au căscat. De altmintereni era și în duhul vremii de atunci, ca cei mai tari să cutopească pe cei mai puțin tari.

Țeri întregi erau răpite de cătră cei puternici și nu odată s'a întemplat ca pământul românesc să fie luat din mâinile acelor, cari cu sângele lor l-au arat, cu dragostea l-au frământat și cu lacrimile lor l-au udat. Insași țara Moldovei, puțin a lipsit, ca să nu fie încopiată la Rusia, deoare-ce acesteia așa-i venia la socoteală, ca să o ia zălog pentru *cheia sfântului Mormânt*.

Nu prin luptă dreaptă și fătuse, ci prin fraudă și înșelăciune a fost răpită și bucată aceea de pământ, care astăzi poartă numirea de Bucovina. Teritoriul acesta al Moldovei a fost adus plocon Austriacilor, nu din partea voevodului Moldovei, care îl avea în stăpânire, ci din partea Rusiei, care avea nevoie să împăciuească cu ceva pe Austria.

Puțini la număr, Românii bucăturiți ai Bucovinei, ajunși acum sub stăpânirea Austriei au avut multe suferințe de îndurat și puțină bucurii de gustat. Soartea lor: aceea a Românilor din toate părțile afară de regatul român. O nesfârșită luptă pentru limbă, neam și pământ.

Dar sosit-au și vremurile de libertate, vremurile cele mari, cari neapărat trebuiau să dea nașterii pe oamenii cei mari și Românii

din Bucovina pornind pe calea pregătită de cătră frații Hurmuzachi și-au revenit la mai bune sentimente și au început și ei să stăruie pentru ocuparea locului și poziției ce li-se cuvine în statul austriac.

Până-ce Rutenii Bucovinei tind ca din Bucovina și din părțile răsăritene ale Galiției să alcătuească o mare Rutenie, până-ce Polonii venetici ai Bucovinei dimpreună cu cei din Galiția scoposesc închegarea tuturor părților locuite de Poloni într'un singur stat polon, până-ce Polonii cei mai moderați se mulțumesc deocamdată și cu anexarea Bucovinei la Galiția, până-ce germanismul austriac cu un șovinism propriu maghiarismului dela noi, tinde ca să despoaie pe negermanii Bucovinei de limba și legea lor de naștere, pentru-ca astfel, după a lor credință, să poată pune o stavilă puternică slavismului, care devine tot mai expansiv, până atunci Românii nu cer anexarea țerii lor la Moldova, dela care pe nedreptul a fost răpită, ei nu fac irredentism, ci ceea-ce cer e, ca să li-se dea și lor dreptul de a trăi în pace și liniște, dezvoltându-se după aptitudinile ce le posed.

Natural deci că Românii din Bucovina nu cer decât aceea ce sunt și în drept să ceară.

Vezând însă, că așa răsleți cum au fost până bine de curând, nu vor putea impune străinilor și nu vor putea să facă ca cuvântul lor ascultat să fie, Românii bucovineni s'au unit cu toții într'un singur mănunchiu, în partidul național român. Luptele purtate de acest partid, activitatea plină de însuflețire a deputaților români și începuturile bune ce se fac pentru descătușarea poporului român bucovinean de sub jugul economic și comercial al străinilor de tot soiul, ne îndreptățesc la bune nădejdi și ne umple inima de bucurie, că vedem în cele din urmă o bună parte a neamului pornită pe drumul cel bun.

Dar e în firea celor dela guvernul austriac, ca să nu facă deplină dreptate, nici chiar a celor, cari îl spriginesc. Deputații Românilor bucovineni dimpreună cu ai Cehilor toate forțele de cari au dispus și-le-au pus în joc pentru-ca la bun sfârșit să ducă proiectele guvernului austriac privitoare la egala îndreptățire a limbilor din jumătatea austriacă a monarhiei.

Și cu toate acestea guvernul Bucovinei, la toată întemplarea nu din propriul seu îndemn, ci în urma stăruințelor guvernului din Viena, a pus cele mai mari pedeci candidaților la deputația Bucovinei ai partidului național român. Așa s'a întemplat apoi, că candidații partidului național nu au reușit decât numai la gura Homorului (dl Iancu Lupul), la Câmpulung (Dr. George Popovici), la Storojineți (Modest cavaler de Grigorcea), ear' la Sirete (Tudor cav. de Flondor). Și că în aceste patru cercuri rurale au învins candidații partidului național, n'avem s'o ascriem neamestecării guvernului bucovinean, ci solidarității Românilor, care, durere, nu s'a putut observa la Suceava și Rădăuți, unde în locul candidaților partidului național V. cav. de Pruncul și Samuil Piotrovski au reușit apostafii Emanuil Ciuntuleac și Ilarion Onciul.

Toate popoarele au transigenți și cerșitori politici și Românii bucovineni încă nu sunt scutiți de astfel de oameni, cari se dau pe partea acelor ce pot să le dea.

Dar să nădejduim, că acești doi deputați guvernamentali își vor reveni în ori și se vor scăpa de împleteceala în care i-a încurcat

guvernul bucovinean, care atât de amar a înșelat pe poporul român bucovinean, care legase mari nădejdi de persoana noului guvernor Bourignon.

Acum când întreagă românimea începe a da fraților din Bucovina atenția cuvenită, acum când un așa frumos curent de regenerare s'a pornit în mijlocul Românilor bucovineni, nu numai că e bine, dar' e necesar, ca frunzașii bucovineni să meargă mână în mână, pentru-ca astfel mai cu ușurință să se mântuească una dintre cele mai importante chestiuni pentru întreagă cauza românească, aceea adecă de-a mică cu unul numărul Românilor subjugăți și obidați.

Blondin.

ȘTIRI POLITICE

Călătoria în Orient a Impăratului german.

Din Constantinopol se scrie, că în călătoria sa prin Orient, Impăratul Germaniei și Impărăteasa se vor opri și în Constantinopol.

În 17 Oct. părechea împărătească va sosi în Constantinopol, se vor scobori la palatul Dolma-Bagde, și vor fi primiți de Sultanul. De aici se vor duce la palatul Jildiz, unde părechea împărătească singură va lua cuartirul în nou construitul chiosc.

În 18 Oct. va avea loc o mare revistă de trupe.

În 19 Oct. împăratul se va duce la Hedicule, pentru a privi întăriturile fortăreței. În acel timp împărăteasa va cerceta haremul Sultanului.

În 20 Oct. călătoria pe Bosfor până la Karal pe Yachtul »Sultanie«. Seara va avea loc o iluminatie a Bosforului, la care vor privi de pe bordul Yachtului »Sultanie«.

În 21 Oct. seara prânz de gală în Jildizchiosc.

În 22 Oct. plecarea mai departe.

Manifestul Țarului.

Din Petersburg se vestește, că în ministerul de externe s'a format o nouă comisiune, care să pregătească raportul despre răspunsurile ce puterile au dat cu privire la Manifestul Țarului despre desarmare.

După-cum se mai vestește, această comisiune este însărcinată și cu compunerea programului ce trebuie înaintat conferenței internaționale.

Văduva Impărăteasă a Chinei — regentă.

Din Peking se scrie, că împăratul Chinei s'a prezentat înaintea mamei sale în haine

europenești, și i-a făcut cunoscut, că voește să introducă reforme europenești în împărăție.

La ce văduva împărăteasă cu o grabnică hotărâre și încă înainte de a ști garda împăratului ceva, a poruncit păzitorilor sei ca să încuie toate intrările și a silit pe tânărul împărat ca să subscrie decretul, prin care ved. împărăteasă e numită de regentă.

OSÂNDIREA lui Muzsik, Hartmann și Kovács.

Săptămâna trecută s'a pertractat la Budapesta procesul celor trei muncitori, cari au plănuț un atentat cu dinamită contra M. S. Impăratului nostru, în momentul când împăratul va intra în palatul din Pesta, pentru-ca, după-cum mărturisesc ei, prin acest atentat să atragă atenția lumii asupra poporului fără pâne. Acest atentat însă, a fost descoperit la timp, încă înainte de ce atentatorii ar fi făcut ceva pentru a-și ajunge infernalul scop, și de-atunci sunt toți trei deținuți. Arătarea la poliție despre acest atentat, a fost făcută de cătră vânătoarea de flori, I. Pál, în 13 Maiu a. c. Numele atentatorilor sunt: *Muzsik Jozsef, Hartmann Lajos și Kovács Gyula*. Pertractarea a ținut-o presedintele judecătoriei Zsitvay Leo, ear' acusa a fost ținută din partea procurorului Dr. Fittler. Apărătorul lui Muzsik a fost avocatul Dr. Halász Frigyes, al lui Hartmann Dr. Visontai Soma și al lui Kovács Dr. Weisz Edmund.

În decursul pertractării s'a aflat, că Muzsik a fost care a plănuț acest atentat.

Pentru a duce în deplinire miserabila faptă, lui Muzsik i-au lipsit complicității, se temea însă ca să facă cuiva vr'o descoperire asupra planului seu, dar' aflând în persoana lui Hartmann pe omul care-l căuta el, i-a descoperit acestuia tot planul. În curând a dat și peste al treilea soț, Kovács Gyula, prin mijlocirea căruia Muzsik a crezut că va primi bani din străinătate, ca așa apoi să poată procura și dinamita.

Eată și modul în care au voit să săvârșască atentatul.

Între strada Zárda și piața Margareta se află un canal, în lungime de vr'o 200 metri, în acest canal a voit Muzsik să pună dinamita, ear' sfoara care să o aprindă, la alt loc anumit, de unde, când va trece Impăratul pe acolo, să poată avisa ca să aprindă sloara.

Acest canal Muzsik l-a cunoscut foarte bine, luând și el parte la construirea lui.

La cas, că vor fi observați ce au în gând de-a face înainte de ce ar săvârși atentatul, au hotărât să iee cu dînșii și un revolver

încărcat, pentru a pușca asupra urmărilor și asupra lor înșiși.

Hartmann a declarat, că el s'a învoit la săvârșirea acestui atentat din cauza sărăciei. A mai declarat, că Kovács a fost însărcinat a cere bani pentru ducerea în deplinire a acestui atentat, dela Bárkonyi Stefan. Din această acuză procuratura a ridicat acuză și asupra lui Bárkonyi, negăsindu-se însă nici un fapt pozitiv care să întărească această cauză, Bárkonyi a fost scos de sub acuză.

Kovács, la rindul seu, a mărturisit, că el la acest atentat plănuț nu a avut nici o parte activă, ci numai a auzit dela Muzsik și Hartmann despre el, dar' el a stat departe de a conlucra cu ei.

Fiecare declina dela sine că el ar fi fost plănuțorul aceluia atentat.

Aducându-se verdictul asupra lor, Muzsik a fost osândit la trei ani temniță ordinară, ear' Kovács și Hartmann la câte doi ani.

Doi expoziții în Sebeșul-săsesc.

— Comunicat prealabil —

În ședința sa dto 3 Oct. n. a. c., comitetul central a luat hotărârea de a aranja în toamna anului c. în opidul Sebeșul-săsesc și anume în zilele din 26—30 Octombrie o expoziție de poame, a doua de acest fel la noi, ear' la 30 Octombrie o expoziție de vite cornute.

Spre scopul premiării ne stau la dispoziție în total 700 coroane, din cari 500 coroane ajutor din visteria statului și 200 cor. ajutor din fondul economic al comitatului Sibiiu.

La expoziția de poame pot lua parte ca exponenți toți locuitorii comitatului Sibiiu, ear' la cea de vite exclusiv proprietarii din cercul pretorial al Sebeșului-săsesc și al Mercurei.

Pe lângă diplome, la expoziția de poame se vor distribui premii în valoare de 200 cor., ear' la cea de vite de 500 cor., »premiu de stat« și dela »comitat«.

Deschiderea solemnă a expoziției de poame se face Mercuri, 26 Octombrie n., ear' închiderea și premiarea Duminecă în 30 Octombrie n.

Ținem a vesti despre aceasta în mod prealabil pe cei interesați cu adausul, că programe speciale se vor publica în curând.

Sibiiu, 5 Octombrie 1898.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu«.

Dem. Comșa,
preș.

V. Tordășianu,
secretar.

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI“

Cătră prieteni.

Vă rog la moarte-mi nu uitați,
Iubiții mei prieteni,
Mormântul trist să mi-l săpați
În codrii vechi de cetini;
S'ascult cum bacii cântă 'n zori
La stânele din zare,
Ear' toamna glasul de cocori
Plutind în depărtare.

S'ascult și vântul suspinând
Pe groapa mea pustie,
Asupra-mi ramuri clătănând
Sub luna argintie;
Și cântec blând de fete dragi
S'ascult în primăvară;
Când steaua serii dintre fagi
Răsare-atât de clară.

Privighitoarea mi-o cânta
Duios să mă jelească;
Ear' sus, pe deal, îmi va suna
Și doina haiducească;
Și oile spre munți trecând,
În amurgiu de seară,
La capu-mi s'or opri sbierând
Cu glas de jale-amară.

Din somn adesea m'oi trezi
Și doru-mi va renaște;
Când lângă mine voi simți
Vr'un cârd de cerbi că paște;
Ear' ciutele cu mers ușor,
Iubiții mei prieteni,
M'or face moartea să ador
În codri mari de cetini.

N. Tuliu.

O prețioasă carte

tradusă de

Dimitrie Stăncescu.

Credința și temelia culturii în viața omului o formează educația sănătoasă și sistematică a vârstei de copil. Pe ea se clădește morala, conștiința, simțul religiei, știința și toate celelalte calități, cari te înalță la gradul de om bun și inteligent. Sufletul omenesc e în epoca de adolescență ca o tăbliță susceptibilă și fragedă de ceară, imprimăi baza unei creșteri generoase, căci ea va forma rădăcinile nestrămutate și neispititoare pentru o viață întreagă în ori-ce încercări, în noroc și în suferințe. Pe cât a fost aprecierea pedagogică și însemnătatea educativă a acestor idei sociale în secolii premergători de neglijate, pe atât au ajuns în deceniile din urmă ale veacului nostru, la nivelul unei considerări generale.

Creșterea copilului e azi o întrebare atât de arzătoare și de modernă, încât nu există nici un scriitor mai însemnat care să nu se fi ocupat de ea. Din multele opuri care tratează problemele acesate, una dintre cele mai copioasă și sensațională apariții, e renumitul op »Părinții și copiii în secolul al XIX« de academicianul francez Ernest Legouve. Cartea e tradusă de dibaciul mânător de limbă dl Dimitrie Stăncescu.

De pe prima pagină vezi că ai de-aface cu un Francez. Nimic din plictisitoare filosofie, din ideile greoaie a scrutațorului german.

Părțile cele mai abstracte și psihologice au o predare atât de abilă și de plăcută, încât se cetesc ca un roman. Scriitorul însuși spune:

»Am încercat să fac operă de observator, moralist, de pictor de interioruri și nu de filosof doctoral«.

Și totuși el nu e altceva decât un filosof ager și precaut, dar' vorbele lui sunt atât de simțite, părerile atât de orînduite și de logice, pildele simple și convingătoare cu atâta poezie și artă în dialogurile instructive întrefesute, încât ascultă și cetești sugestat.

Autorul se transpune în rolul de tată educativ, dar' după-cum zice:

»Nu doară pentru-că istorisirea aceasta ar fi istorisirea vieții mele, dar' am sperat, că cu chipul acesta, voi da mai multă realitate personajului, mai multă putere simțimentelor sale. Această carte e ziarul unui tată, adecă biografia sa morală, povestită de el însuși, după-cum s'au desfășurat evenimentele vieții... Pe când își crește copilul, tatăl se crește și pe el; se face mai bun, îmbunătățind și spre a îmbunătăți. Așa se produce acțiunea dublă, educația copilului prin tată, și educația tatălui prin copil.«

Metoda de procedare a iscusitului și rutinatului autor e cu totul modernă și se alcătuiește pe argumentări esențiale, parte prin studiu, parte prin observații și traiu propriu dobândite. El a știut a le scoate însă într'un relief mai popular. Eată ce ne vorbește:

APELI!

Propășirea pe teren literar este scopul de căpetenie, pe care societatea academică »Petru Maior« dela întemeierea ei și până azi cu sîrguință îl urmărește. În fața misiunii sublime, ce-i stă înainte, de a conduce, cultiva și a inspira simțăminte nobile și virtuți civice în poporul, din care face parte, tinderea la scopul indicat trebuie să se facă cât se poate mai cu îmbelșugare. Avem să pășim tot mai fără esitare și cu bărbătească hotărâre pe noua cale deschisă în secolul nostru, progresului omenirii și deci nu ne e ertat a cruța mijloacele exterioare în paguba simplită a perfecționării intelectului, a cultivării inimii.

Starea materială puțin indestulitoare a societății noastre a purtat vină, că pe lângă plățirea chiriei mari a localităților sale și acoperirea feluritelor trebuințe laterale, abia s'a putut prevedea cu mijloacele culturale trebuincioase amăsurat cerințelor mărite ale timpului de față, cu un cabinet de lectură și cu o prea modestă bibliotecă. Este într'a-devăr modestă și nu ne poate mulțumi bibliotecă — o accentuăm îndeosebi aceasta pentru importanța mare ce o are — și mai ales acum nu, când scoțându-se cu ocaș a unei noue arangeri mulțime de cărți din us, a fost redusă în fiecare ram al științei la dimensiuni minimale și puțin vrednice de unicul paladiu al tinerimii române universitare din patrie, avem dar' datorințe mari în această direcțiune și în vederea lor societatea »Petru Maior« și-a luat de scop cât mai bogată înzestrare a bibliotecii sale cu opuri din toate ramurile științei. Considerând însă starea materială nelsemnată a societății noastre și de altă parte prețurile exorbitante ale cărților noastre românești — împregiurări cari nu ne permit a satisface chiar numai din mijloace proprii cerinței pomenite — cu deplină încredere facem apel la toți cărturarii neamului românesc, autori și editori de cărți, instituțiuni culturale și științifice etc., rugându-ne stăruitor, a contribui la sporirea bibliotecii, care e un bun comun al națiunii întregi, prin donațiuni de cărți, reviste științifice-literare și a. m. d. Avem convingerea, că numai întregind astfel biblioteca și umplând lacunele din ea din bogățiile producției literare românești — și întrucât va fi posibil și străine, vom putea face tot mai mult din societatea noastră, ceea ce trebuie să fie: sanctuarul sfânt în care să pun basele unei înțelepciuni practice pentru viață, și unde mai presus de toate să conservă și cultivă tesaurul cel mai scump al nostru — limba ce-o vorbim. Da, numai ajutând din toată inima acest focular de cultură

»Nu istorisesc decât un fapt particular, dar' încerc să fac să între în el chestiunea generală care ne ocupă; zugrăvesc numai o inimă și o viață de tată, dar' caut ca celelalte vieți de tată, cari îl încunjură, să se resume și să se oglindească în ea. Așa ne slugim cu sticla lenticulară, facem să se grămădească într'un punct toate razele răspândite spre a le condensa într'un focular de lumină mai puternică. Aceasta 'mi-e planul și ținta.«

În desvoltarea și analisisarea mai departe a relațiilor între copil și tată exclamă:

»Copil Copil! Noi vă iubim c'o dragoste adâncă, și cu toate acestea nu știm tot ce sunteți voi pentru noi. Când v'a dat nouă D-zeu, ni-a dat nu numai niște isvoare nesecate de bucurie, dar' ca să ne slugiți și drept institutori; întrebările noastre nevinovate ne deschid ochii; trebuința de-a vă instrui ne silește să învățăm ori să învățăm de nou.«

Forma cum trebuie să instruez pe băiat, e pe cât de simplă pe atât de dificilă. Pentru a-i infiltra niște noțiuni, nu e destul a le ști ori a le învăța, ci trebuie să înveți a-l învăța. Începând dela lucrurile elementare, în zicerile și asemănările cele mai ușoare, pornești călătoria științifică și educativă, având totdeauna o țintă cât se poate de clară și de-aproape în vîz. Imaginația care joacă un rol atât de vădit în viața copilăriei, trebuie trezită și luată la ajutor ca imbold impulsiv.

Așa face tatăl în cartea lui Legouve cu

al tinerimii române, li va fi acestuia cu puțință a se susține cu vrednicie în această mare de elemente străine nouă în limbă și aspirațiuni.

Fie ca rugarea noastră călduroasă să afle răsuneț vii în inimile tuturor Românilor de bun simț spre mulțumirea noastră și a neamului cinste!

Budapesta, din ședința comisiunii literare a societății »Petru Maior«, ținută la 18 Aprilie n. 1898.

Victor Păcală,
președinte

Candiu David,
ref. al com. lit.

Cum călătorește Țarul.

Cinci sau șese săptămâni înainte de călătorie se avisează toate stațiunile civile și militare, pe unde va trece Țarul.

Din ziua acestei anunțări începe a se desfășura o activitate febrilă în toate birourile. Detașamentele militare, cari sunt destinate pentru paza garilor precum și a întregii linii ferate, primesc munițiuni de război, oficerii sunt provăzuți cu harte și planuri, începe cu un cuvânt o viață de tabără ca în vreme de mobilizare.

Nici autoritățile civile nu stau cu mâna în sân, deoarece-ce își desfășură toate forțele polițienesti de care dispune.

Nouă sau zece zile înainte de călătorie întreaga linie ferată e ocupată de armată. Fiecarui căpitan i-se desemnează locul, unde are să se posteze cu compania sa.

Primul stadiu al acestei paze se numește în stilul oficial rusesc »Primul grad al pazei«, și ține cam până la a treia zi înaintea călătoriei. În al doilea stadiu fiecare soldat este așezat la postul seu. Intreaga linie se află sub o pază severă, zi și noapte. Pădurile, livezile și câmpurile sunt cutreerate de soldați și poliție. Ora exactă când se treacă Țarul o știu numai funcționarii înalți. Soldații o știu numai cu șese ore înainte.

Paza în gradul al treilea e aproape cu ceva mai înainte de trecerea Țarului. Soldații stau la distanță de 100 pași unul de altul dealungul liniei cu spatele cătră șine, cu pușca încărcată în mână, gata în orice moment să o ia la ochi. Datoria lor e să apere terenul ce se află înaintea lor. Nu se poate apropia în momentul acesta de șine, nici om nici animal. Poliția care se află mai la distanță se îngrijește ca nimeni să nu se apropie de cordonul militar. Soldații au ordin strict să impuște pe ori-cine, care nu se oprește la strigătul lor.

copilul său. Dela explicarea sticlei, trece la explicarea căminului, a focului, a luminei, a aerului... un fel de plimbări prin odăe cum le-a scris simpaticul Xavier de Maistre. Pe urmă începe a se apropia de lucruri mai abstracte, trecând încetul cu încetul pe terenul societății, a esteticeii, a moravurilor, a traiului, până-ce ajunge la școală. La treapta aceasta creierul lui e deja un mic magazin de cunoștințe, și ogașele pentru continuarea studiului semnate, ușurând astfel și munca lui și a profesorului. Taina și valoarea opului de față zace tocmai în expunerea acestor operații, arătând modul și felul cum ai să purcezi pentru a rezulta un succes.

Vorbind despre pedeapsa corporală zice:

Din copilul pe care-l înveți cu bătea, numai cu bătea mai poți face ceva. Dacă vrei să fii vrednic de a crește ființe omești, nu trebuie să bați corpul ca să guvernezi inima, ci să atingi inima ca să stăpânești corpul.

Urmează un șir de capitole interesante: *învățarea și autoritatea, educația conștiinței, educația curajului, un rege Lear la țară*... resumând în urmă din conținutul total patru idei de căpetenie. Acestea formează cadrul întregului op.

Predominarea și superioritatea principelui de iubire.

Apropierea doctrinei individualității

Dubla educație a copilului prin tată și a tatălui prin copil,

În gară domnește o tăcere adâncă. Toate trenurile sunt oprite. Pasagerii, fără excepție, trebuie să stea în cupeurile închise, pe cari nu le pot părăsi sub nici o condițiune. Nici unui om nu-i este permis a se apropia de gară, nici oficerii n-au voie să stea pe peron.

În silrșit se aude clopotul electric, semnalul, că trenul imperial a părăsit ultima stație. El se apropie din ce în ce mai mult, cu o iuță de 48 kilometri pe oră. Oficerii și funcționarii poliției salută. După-ce trece trenul imperial, răsuflă cu toții ușurați.

NOUȚĂȚI

Parastas pentru M. Sa împărăteasa-Regină Elisabeta. Din Săcărâmb ni-se scrie, că în biserica gr.-or. rom. de-acolo, parastasul pentru împărăteasa Elisabeta nu s'a ținut în ziua numită de Consistor, ci Duminecă în 18 Sept. n., și aceasta din cauză, fiindcă locuitorii fiind băieși, nu ar fi putut lua parte. La celebrarea parastasului, pe lângă dl capelan *Alimpiu Oprea*, a luat parte și dl protopresbiter pensionat *Sabin Piso*, care deși aproape de 90 ani, însuși a dat binecuvântarea și atât de jalnic a cântat, încât a stors lacrimi din ochii celor prezenți. După celebrarea parastasului, dl capelan *Alimpiu Oprea* prin cuvinte alese și pătrunzătoare a descris întâmplarea tristă și a spus și unele date din viața împărătesei, asemănând pe iubitul nostru împărat cu mult cercatul Iov. Pe lângă popor a mai luat parte și dl I. Steinhaus, directorul minelor, cu încă 3 oficanți, precum și protopopul gr.-cat. Blasian cu familia.

Regele României în Arad. Săptămâna trecută, M. S. Regele Carol, Regina Elisabeta și Altea Sa Regală Principesa Maria a României în drumul spre Predeal au trecut cu un tren separat pe la gara din Arad, unde au stat 10 minute. Poporul ce se afla adunat la gară a isbucnit în strigăte de »Să trăiască« atît la sosirea trenului cît și la plecarea lui.

Noua dietă a Bucovinei se compune din următorii deputați: I. P. S. Sa Metropolitul Arcadie Ciupercovici, P. C. Sa dl Arhimandrit Myron M. Calinescu, P. C. Sa dl Dr. Ioan Turcan, Dr. Iancu cav. de Flondor, Baron Nicu Mustatza, Baron George Vasilco, Dr. Iancu cav. de Volcinschi, P. C. Sa dl Archim. Emanuil Ciuntuleac, Tudor cav. de Flondor, Modest cav. de Grigorcea, Ioan Lupul, Ilarion Onciul, Dr. George Popovici.

† **Regina Daniel.** Joi în săptămâna trecută, 29 Sept. n., a răposat regina Daniel, Luisa, în etate de 81 ani. Se scrie despre dînsa că a fost una dintre cele mai însemnate femei din câte poartă coroana regală. O mai numiau și soacra Europei.

În sfîrșit marele fapt care cuprinde pe celelalte: desvoltarea din ce în ce mai mare a vieții la un loc între părinți și copii.

Tomul de față care cuprinde atîtea directive și principii salutare nu se poate recomanda în destul părinților, învățătorilor și tuturor acelorora cărora le zace la inimă educația copiilor lor, ca un îndreptar sigur și nesmintit.

Traian Mihail.

O biserică construită de un om singur.

Cine ar crede una ca asta? Cu toate acestea în Georgia (Statele-Unite) un zidar s'a pus să construiască o biserică fără ajutorul nimănui.

Acesta, un anume Andrew Banner, lucrează de doi ani la această biserică, uneltele și-le-a făcut singur, ear' materialul i-a fost adus în chip gratuit de un proprietar.

El a săpat fundamentul, a făcut zidurile, acoperișul, clopotnița, totul cu mâinile lui. Acum n'a mai rămas decît zugrăvitul bisericii. E lungă de 60 de metri, 45 de largă și 8 înălțime.

În această biserică pot sta 300 de persoane, ear' în interiorul ei sunt mai multe bănci, făcute tot de acest original constructor.

Inaugurarea noii biserici va avea loc în curînd. Andrew Banner, un protestant reîntors la catolicism, își propune de a fi unul din cei mai stăruiți participanți ai acestei biserici.

Pentru un scop de binefacere. D-na *Alexandrina I. Mateiu* din Graz ne face cunoscut, că din incidentul trist al morții împărătesei Elisabeta, a compus o poezie și a tipărit-o pe anunțuri funebre, ear' acestea le-a vîndut cu 10 cr. exemplarul, rămînîndu-i pe lângă cheltuelile avute suma de 20 fl., care a predat-o »Reuniunii damelor din Graz«, pentru a înființa o fundațiune cu numele împărătesei, pentru scopuri de binefacere.

Alegerea de protonotar al comitatului Sibiu s'a ținut în 21 Sept. n. a. c. În locul devenit vacant prin moartea regretatului *Corneliu Tobias*, s'a ales cu aclamațiune, primul vice-notar de până acum dl *Stefan Stroia*.

Spre orientare! Acei onorați domni, cari au avut bunăvoința a colecta pentru biserica din Certeșul-superior, sunt rugați a fi cu puțină răbdare, căci vom căuta a ne face datorința publicînd numele binevoitorilor contribuenți; ear' acei onorați domni, cari primind liste de colectare și până în prezent nu le-au înapoiat, sunt rugați a nu întârzia cu expedierea lor. Certeșul-superior, 2 Oct n. 1898. *Stefan Fărcaș*, notar.

Cununie. Dl *Lazar Gabor* din Băița și d-șoara *Veturia Perian* din Trestia își vor sîrba cununia lor în 4/16 Oct. a. c. în biserica gr.-or. română din Trestia, la orele 3 p. m. Felicitările noastre!

Societatea de lectură „Andreiu Șaguna” în ședința sa, ținută în 14 Sept. st. v. a. c. sub presiunea dlui director seminarial, Dr. Remus Roșca, s'a constituit în următorul mod: De președinte s'a proclamat dl profesor seminarial, Dr. Ioan Stroia; de vicepreședinte și președinte al comitetului: Ilie Hociotă, cleric c. III., arhivar și notar al corespondențelor Nicolau Rusu, cleric c. III., controlor Adam Basarab, cleric c. III., redactor al foii „Musa” Nicolae Comănicu, cleric c. III., notar al ședințelor societății Corneliu Popescu, cleric c. II., bibliotecar Nicolae Șandru, cleric c. II., cas-sar Ioan Oțoiu, cleric c. I., vicebibliotecar Ilie Podariu, pedagog a. I.; membri în comisiunea literară s'au ales: Gerasim Popa, cleric a. III., George Perian, cleric c. III., Zeno Popovici și Constantin Flămînd, clerici c. II., Sebastian Stanca și Ilariu Gonția, clerici a. I., Radu Prișcu, pedagog a. III. și Nicolae Garoiu, pedagog a. II. Pentru comitet *Ilie Hociotă*, v.-preș., *Nicolau Rusu*, notar-archivar.

Sabia lui Milan — zălog. »Kölnische Zeitung« scrie, că Regele Alexandru al Sîrbiei, a propus mamei sale, Regina Natalia, să seadă pentru todeauna în Belgrad, ear' Regele Milan se va stabili la Niș. Regina însă a pus condiția, că Regele Milan să părăsească Sîrbia cu totul, lucru cu neputință, deoarece-ce Regele nu are mijloace de a petrece în țeri străine. Fostul Rege Milan, după-cum se știe, a lăsat tot ce avea mai... scump, în mâna cămătarilor începînd cu diamantele coroanei, până la sabia dăruită de împăratul nostru. Acestei săbii li datoră Regina Natalia voea de a se reîntoarce în țeara sa, după atâtea calamități, înjurii și miserii ce îndurase. Într'o zi împăratul nostru preumbându-se pe străzile Vienei, își recunoscu darul în vitrina unei casse de împrumut cu camătă.

Reducerea competenței de timbru pentru ziare. Mai mulți editori de ziare din Ungaria au înaintat o rugare ministrului de finanțe, prin care cer, ca să se șteargă timbrele pentru ziare precum și cele pentru anunțuri și inserțiuni. Ministrul a promis, că întrucît va putea, va satisface acestei cereri.

Pungășie. O foaie din România scrie, că între trenul accelerat dintre Viena—Varșovia s'a întîmplat următorul cas: Într'un despărțemînt de clasa a II-a se aflau două doamne și un domn, care veniau din Viena. La o stațiune mică se urcă o damă voalată (cu șlaier pe obraz) foarte elegantă, avînd cercei de briliante. Ea vorbia perfect franțuzește și nemțește. În mână avea un buchet de roze pe care-l scăpase la intrarea în vagon. Dl se plecă îndată și-l ridică. Dama voalată împarte atunci în trei părți buchetul și distribuie rozele tovarășilor de călătorie. Se începî apoi o convorbire foarte vie, dar' dama nu ridică voalul, deși se făcuse întunec. Toți admirați înspre seară și dama voalată părea că doarme mai bine decît toți. După trei ore una din dame se deșteaptă și înmămurită observă, că verigheta și două inele de briliante i-au fost scoase de pe deget. Ea comunică aceasta tovarășilor de călătorie și toți controlară buzunarele. Dlui, unui proprietar anume Rumschitzky, i-a furat d-na voalată 30.000 ruble și celelalte d-ne i-s'a furat asemenea punga. S'a telegrafat îndată în toate părțile și în Nicoloff (Rusia) »hoța« a fost prinsă. E o bandă bine organizată, care de luni de zile comite în trenuri cele mai în-

drăsnețe tâlhării. »Hoța« prinsă conducea banda și este un oare-care Wasiloff Mileman, care se îmbrăca perfect întocmai ca cea mai elegantă femeie. S'au găsit mai toate obiectele furate. Au mai fost arestați șase complici la care s'au găsit juvericale în valoare de 65.000 ruble.

Otrăvirea cu morfină în Germania. Un doctor germân a întocmit o statistică a indivizilor cari mor în Germania, otrăviți cu morfină. Numărul lor se urcă pe an la 135 de casuri, 80 de bărbați și 55 de femei. Printre bărbați aceste casuri sunt: 20 de medici, 2 farmaciști și 2 servitori de spital, toți între 30 și 40 de ani.

Tîrgul de țeară al Orăștiei s'a început Sămbătă în 1 Oct. n. cu cel de vite, ear' Marți în 4 Oct. n. a fost *tîrg slobot*. Tîrgul a fost bine cercetat.

Notiță Literară.

În Constanța a apărut prima revistă literară dobrogeană „*Ovidiu*“, cu umătorul cuprins: Cuvîntul de acasă, de P. Vulcan, Monumentul falnic dela Adam Clisi, de Gr. Tocilescu, Cuvîntare publică asupra vieții operelor și exilul lui Ovidiu, de P. Vulcan, Cătră prieteni (versuri) de Nuși Tului, Dobrogea (toponimie) de locotenentul M. D. Ionescu, Ovidiu în exil (versuri) de P. Vulcan, Adio (versuri) de D. Nanu, Cei 7 filosofi și maximele lor, de D. Covatti, Creola (versuri) de P. Vulcan, Sîrbarea inaugurării bibliotecii, de Ovidius, Pe malul mării (versuri) de N. Tului, Genesa cercului Ovidiu, de N. Tului. Abonamentul 10 lei pe an. Apare de 2 ori pe lună. Redacția și administrația: Cercul literar »Ovidiu«, Constanța.

Din „*Moda Parisiană*“, revistă ce apare în București de 2 ori pe lună a apărut nrul 22. Cuprinde următoarele: Curierul Modei, Explicarea figurilor, De ce taci? (poezie), Noutăți musicale, Epitalamul (poezie), Acasă la noi, În vizită la alții, Rețete casnice, Varietăți, Romanul unui mic mulatru, Descrierea corsetului, Teatre-Concerte, Anecdote, Un prînz prietenesc. O recomandăm cu căldură cetitorilor noștri și în deosebi damelor române. Prețul 4.50 lei pe an. Se poate avea în București, strada Brazoianu nr. 11.

Au apărut numerii 1, 2, 3 și 4 din „*Fermecătorul*“, revistă săptămînală, conținînd jocuri de societate, scamatorii, jocuri de cărți, miracule, trancaconerie, spiritism, satanism, magie, articoli de utilitate casnică, rețete și instrucțiuni utile și distracțiune, etc. Prețul pe an 8 lei, $\frac{1}{2}$ an 4 lei. Administrația strada Arcului Nr. 10, București.

FEL DE FEL

În contra gândacilor cari se înuibă în casă prin crepăturile păreșilor, se recomandă ca un excelent mijloc peatră vînată topită în apă. Din această apă se toarnă tot a doua seară prin crepăturile în cari stau gândacii și se stropește în fiecare zi prin casă.

Fiind însă peatra vînată otrăvicioasă, trebuie să se bage bine de seamă cum umblăm cu ea. Într'o săptămînană gândacii se prăpădesc.

Petele de cerneală se pot înlătura de pe haine în următorul mod: când într'un vas fierbe apă curată, ținem peata de pe haină de-asupra aborului. După aceea punem pe peată puțină zamă de lămăie și o presărăm cu praf de sare. La urmă peata se limpezește în apă și îndată cerneala ese din haină.

Un om regulat.

Medicul. — Bărbatul D-Tale e încă paralic (olog), de sigur că duce o viață ne-regulată.

Nevasta. — Nu, Die doctor, e omul cel mai regulat din lume; bea regulat opt litre de vin peste zi, și se întoarce întotdeauna acasă la trei ceasuri dimineața!

Câți ani are frățiorul tău? — Întrebă cineva pe mica Ana.

— Nu știu, — răspune copila, — dar' își suflă nasul singur.

Pentru redacție responsabil: Petru P. Barțiu.

Mulțumită publică.

In favorul sfintei „Mănăstiri dela Prislop“, în urma apelului emis cu data 10/22 Noemvrie 1897 de către comitetul constituit spre scopul restaurării aceleia, au încurs următoarele oferte benevole:

(Urmare).

Lista Nr. 638: Colectant dl Marcu Pascuțiu, protopopul Siriei, dela dl Georgiu Selăgian 1 fl., Elena Farkas 1 fl., Minerva Selăgian 50 cr., Vasile Anca în Cresta-miniș 2 fl., Cornelia Buzila născ. Anca 1 fl., Emil Perényi 1 fl. 50 cr., Laura Perényi 1 fl. 50 cr., Maria Laura Perényi 1 fl., Familia Hubic în Berzova 50 cr., Teofil Vălean în Giulița 50 cr., Maria Vălean născ. Crețiu 50 cr., v. d. Teresia Vălean născ. Sincai 50 cr., Coriolan Vălean 25 cr., Alexandrina Vălean 25 cr., Vas. Bistran în Siria 1 fl., Ilca Gozman 35 cr., Familia Pascuțiu în Siria 2 fl.

Suma: 15 fl. 35 cr.

Lista Nr. 785: Colectant dl Dionisiu Dobrea, paroch în Sânta-Marie-Orlea dela d-sa 1 fl., biserica 1 fl., George Istvan 1 fl. și dela credincioși 3 fl. 87 cr. Suma: 6 fl. 87 cr.

Lista Nr. 83: colectant dl Nicolau Muntean, oficial de merc în Hunedoara dela d-sa 2 fl., Alexandru Dima junior 1 fl., Constantin Dima 50 cr., Nicolau Boldin 50 cr. Suma: 4 fl.

Lista Nr. 153: Prin On. Nicolae P. Țiarină, paroch în Paucinești dela d-sa 1 fl., Iuliana Țiarină 50 cr., Stefan Țiarină, învățător 50 cr., dela alți credincioși de acolo 1 fl. 50 cr. Suma: 3 fl. 50 cr.

Lista Nr. 297: Prin dl Aurel C. Domșa, profesor în Blaj dela d-sa 1 fl., Dr. Vasile Hossu 1 fl., Alexiu Viciu, profesor 50 cr., A. n. Solomon 1 fl., N. N. 50 cr. Suma: 4 fl.

Lista Nr. 582 și 583: Colectant dl Demetriu Căteanu, protopop în Săcădate dela d-sa 1 fl., Ioan Tatu, preot 50 cr., Nicolau Bărsean, preot 50 cr., Ioan Popițiu, preot 50 cr., Demetriu Aron, preot 50 cr., Ioan Șara, preot 50 cr. Suma: 3 fl. 50 cr.

Lista Nr. 269: Colectant dl Dr. Liviu Micșa, cand. de avocat în Dej dela d-sa 1 fl., Eliu Micșa 50 cr., Dr. Pompeiu Micșa 50 cr., Ioan Slian 50 cr., Iuliu Morariu 50 cr., A. Munteanu 50 cr., Dr. Gravid Buzură 50 cr., Alexandru Tohăti 50 cr., Dr. S. Holländer 50 cr., Gradeszk Emil 20 cr., Dr. Barbu 50 cr., Dr. Teodor Mihail 20 cr., v. d. Micșa 50 cr. Suma: 7 fl. 20 cr. (Va urma.)

Mulțumită publică.

Pentru edificarea noii biserici din comuna noastră au binevoit a ne colecta:

Cu lista nr. 25 dl preot Dimitrie Nistor din Glodghilești dela 31 contribuenți 4 fl. 70 cr., cu lista nr. 111 ne-a colectat dl preot Nicolae Popovits din Josani dela 2 contribuenți 2 fl. 60 cr., cu lista nr. 1025 ne-a sosit dela On. Oficiu parochial din Boldur dela 3 contribuenți 3 fl., cu lista nr. 1212 ne-a colectat dl preot Aureliu Popoviciu din Mercina dela 22 contribuenți 2 fl. 96 cr., cu lista nr. 772 ne-a colectat dl paroch Ioan Hanzu din Cacova dela 11 contribuenți 1 fl. 81 cr., dela On. Oficiu parochial din Bucium-Muntar am primit cu lista nr. 312 dela 5 contribuenți 1 fl. 90 cr., dl Ioan Popița din Comana-inf. ne-a răspuns la lista nr. 598 cu suma de 1 fl., cu lista nr. 68 ne-a colectat dl Simeon Dragomir, notar în Gurasada dela 15 contribuenți 40 fl., cu lista nr. 771 ne-a adunat dl preot Ioan Predovicu din Amnaș 1 fl., la lista nr. 1573 ne-a adunat dl preot Romul Mangra din Gyires 2 fl. 50 cr., cu lista nr. 1575 ne-a colectat dl preot Nicolae Bogdan din M.-Lazuri dela 3 contribuenți 1 fl., la lista nr. 1249 ni-s'au trimis dela On. Oficiu parochial din Raffna 2 fl., cu lista nr. 1292 ne-a trimis dl preot Iosif Lazarescu din Gruiu 1 fl., cu lista nr. 34 ne-a colectat dl preot Serafin Olariu din Branișca dela 17 contribuenți 2 fl. 75 cr., cu lista nr. 747 ne-a colectat dl preot E. Cibu din Daia-rom. dela 4 contribuenți 5 fl. 50 cr., cu lista nr. 1533 ne-a trimis dl preot Nicolae Groza din St.-Mihaiul-rom. 1 fl., la lista nr. 205 ne-a trimis dl paroch Avram Stanca din Petroșeni 1 fl., cu lista nr. 210 ne-a trimis dl preot Zacharia Muntean din Sălașul-sup. 1 fl., cu lista nr. 690 ne-a colectat dl paroch Ion Petrașcu din Cunța dela 43 contribuenți 7 fl. 12 cr., la lista nr. 934 ne-a trimis dl paroch Dionisiu Nistor din Arapatak 1 fl., la lista nr. 1749 ne-a trimis dl preot Iosif Rocsin din Ciumeșiu 1 fl., cu lista nr. 753 am primit dela On. comitet din Ohaba colectă dela parochieni 8 fl., la lista nr. 262 ne-a trimis dl preot Petru Perian din Trestia 1 fl. 50 cr., la lista nr. 1744 ne-a trimis dl

paroch Vasile Suci din Bator 1 fl., cu lista nr. 381 ne-a colectat dl preot Alexandru Tămaș din Vorța dela 2 contribuenți 4 fl. 90 cr., cu lista nr. 88 ne-a colectat d-na Marta Olariu din Tisa dela 7 contribuenți 1 fl. 60 cr., la lista nr. 130 ne-a colectat dl Erimia Necea din Cigmău dela 12 contribuenți 1 fl. 20 cr., la lista nr. 1591 ne-a colectat dl paroch Stefan Todor din Tășad 2 fl. 42 cr., la lista nr. 400 ne-a trimis dl preot Georgiu Borzea din Coveș 1 fl., Onoratul institut „Sătmăreana“ la lista nr. 1801 ne-a răspuns cu 1 fl., la lista nr. 876 dl Nicolau Stoicoviciu din Almakerék ne-a adunat 30 cr.

Pentru toate aceste contribuiri aducem cele mai călduroase mulțumite onorațiilor domni colectanți și contribuenți.

Câmpuri-Surduc, la 16/28 Sept. 1898.

La însărcinarea comunei bisericești:

Ioan Budoiu,
preot.George Igrêt,
epitrop.**Concurs.**

Pentru postul de contabil la institutul de credit și economii „Zlagneana“ din Băița (Deva mellet) se scrie concurs cu următoarele condițiuni:

1. Concurenții au a-și înainta rugărite subsemnatei direcțiuni, cu documentele despre cualificațiunea ce o au, precum și documentul de praxă, dacă a practicat la vre-un institut de bani, apoi o declarațiune că e capabil a conduce independent toate registrele comptabilității de bancă.

2. Terminul pentru înaintarea de rugărite se fixează **1 Noemvrie n. a. c.** Postul îl va putea ocupa cu **1 Decemvrie st. n. 1898.**

3. Salarul împreună cu acest post e **400 fl. v. a.** solviți în rate lunare anticipative și **tantiema statutară** socotită cu 15 Februarie 1899 st. n. precum și **cuartir liber în edificiul institutului.**

4. Alesul după un an de probă va fi denumit definitiv.

Băița, 1 Octomvrie 1898.

(398) 1-2

Direcțiunea.

Convocare.

Institutul de credit și de economii „Grănițerul“, societate pe acțiuni în Dobra conform §-lui 154 din legea comercială își va ținea

Adunarea generală constituantă

la **30 Octomvrie 1898 st. n. după amiază la 2 ore** în localul hotelului „Husariu“ din Dobra, la care domni acționari se invită cu toată stima.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt următoarele:

1. Raportul fondatorilor despre numărul acționarilor prezenți la adunarea generală constituantă.

2. Alegerea președintelui, notarului și alor 3 membri pentru verificarea procesului verbal.

3. Raportul fondatorilor despre subscrierile acțiilor și despre plățirea ratei prime în înțelesul §-lui 151 din legea comercială.

4. Decisiunea în privința constituirii institutului de credit și de economii „Grănițerul“, societate pe acțiuni.

5. Decisiunea în privința absolvirii de sub responsabilitate. (399) 1-1

6. Staverirea statutelor.

7. Raportul fondatorilor despre denumirea primei direcțiuni pe basa dreptului susținut în prospect (legea comercială §. 183).

8. Alegerea membrilor în comitetul de supraveghiere conform statutelor.

Dat în Dobra, la 1 Oct. 1898.

Francisc Hosszu-Longin, Dr. Laurențiu Petric, Adam Leșnican, Iosif Criste, Iosif Petroviciu, Simeon Dragomir, Ioan Tiucu, Iuliu Florea, George Opresan, Ioan Petroviciu, Nicolau Gostae, Nicolae Muntean, Aron Muntean, Nicolae Herbal, Ioan Comloși, Aureliu Opresan.

N.B. Acționarii subscriși în prospectele institutului pot fi reprezentați la adunarea generală constituantă și prin plenipotențiați, pe lângă prezentarea plenipotenței și depunerea adevărului despre plățirea alor 10% din capitalul social.

„MINERVA“ institut tipografic în Orăștie.

Szám 698—1898. kir. végrh.

(401) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY

Alulirott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §-a értelmében ezennel közölni teszi, hogy a szászvárosi kir. járás-bírósnak 11175./1897. számú végzése folytán Dr. Moldovan Szilvius szászvárosi ügyvéd által képviselt Sommer et Klinger budapesti lakos mint alap és felülfoglaltató javára Hirsch Izidor és társa Kudsiri lakosok ellen hátraléka 90 frt 30 kr. tőke ennek 1898. évi márczius hó 9-ik napjától 290 frt 30 kr. után 1897. évi július hó 1-től — december hó 7-ik 190 frt 30 kr. után 1897. évi december hó 8-tól 1898. évi márczius hó 8-ától járó 5% kamatai, eddig összesen 69 frt 3 kr. és árverés kitűzési 3 frt költség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felülfoglalt és 1050 frtra becsült lovak, bivalok,

kocsi, hintó és borokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járás-bírósnak V. I. 31/4 1898. polg. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen Kudsiron adosok lakásán leendő eszközlésére **1898. évi október hó 21-ik napján délelőtt 3 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, a 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében csakis készpénz mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára a 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint létszen kifizetendő.

Kelt Szászvároson, 1898. október 5-én.

Rác Árpád,
kir. bir. végrehajtó.**Avis!**

Subscrisul aduc la cunoștința onoratului public din loc și giur, că cu **1 Octomvrie st. n. a. c.** am preluat

Hotelul „La Coroana Ungară“

și l'am provăzut cu toate cele de lipsă. Recomand cu toată căldura hotelul meu, fac asigurarea conștiențioasă, că nu voi cruța nici spese, nici osteneală, pentru a putea servi on. public cu **mâncările cele mai bune**, cu **vinuri excelente ardelenesti** și cu **bere de Pilsen din fabrica burgheză din Pilsen.**

Rugând pe on. public pentru un sprigin călduros, semnez

cu toată stima

M. G. ZOBEL.

(394) 3-3

BLUMENHANDLUNG
DER
ELISE HEDWIG BROOS

empfielt ihr reichhaltiges Lager von Stroh u. Makart

Grabkränzen

für Allerheiligen von **30 kr.** aufwärts bis **5 fl.**

Gleichzeitig offeriere ich meine ganz neu eingerichtete Blumenhandlung zur Anfertigung v. BRAUT-BOUQUET, KRANZELBOUQUET, BRUSTBOUQUET und NATURKRÄNZEN zu den billigsten Preisen bei prompter Ausführung.

(400)

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE.

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000

Circulație anuală: fl. 3.000.000. (393) 25-

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;	4) cumpără și vinde marfuri și produse;
2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5 ¹ / ₂ , ear' dela corporațiuni culturale cu 6%;	5) arăndeaza și exarăndeaza realități;
3) cumpără și vinde realități;	6) cumpără și vinde efecte publice;
	7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

Ori-ce afacere se poate rezolva și informări se pot lua verbal în biurul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, 1898.

Direcțiunea.